

§16b miljøtilladelse til hestehold og -pension

Møllegården

Hulebækvej 7

4350 Ugerløse

Holbæk Kommune

24. marts 2025

Datablad § 16b miljøtilladelse u. BAT	
Ansøger og ejer	Møllegården v/ Jette Skovgaard Laubacher Tlf: 60701167 Mail: info@staldmoellegaarden.dk
Ansøgers adresse	Hulebækvej 7 4350 Ugerløse
CVR	13318832
CHR	82432
Ejendomsnummer	9742218
Matrikler	Matrikel: 5b - Ubberup By, Ugerløse Matrikel: 5a - Ubberup By, Ugerløse Matrikel: 4af - Ugerløse By, Ugerløse Matrikel: 4b - Ugerløse By, Ugerløse
Virksomhedstype	§ 16 b - Husdyrbrug med en tilladelse efter husdyrbrugloven til husdyranlæg med et produktionsareal større end 100 m ² og en ammoniakemission under 750 kg. NH ₃ -N pr. år
Ansøgningsskema nr. i husdyrgodkendelse.dk	244891
Konsulent	Der er ikke anvendt konsulent
Myndighed	Holbæk Kommune, Vækst og Bæredygtighed, Natur og Miljø, Landbrugsteam Tlf.: 72364120 Mail: landbrug@holb.dk
Journal nr.	24-013655

Indholdsfortegnelse

1. Tilladelse	4
2. Afgørelse om miljøtilladelse.....	4
2.1 Dispensationer fra afstandskrav	5
2.2 Retsbeskyttelse og klagevejledning	7
2.3 Høring	8
2.4 Offentliggørelse af afgørelsen	8
3. Vilkår.....	9
4. Sagsforløb og forudsætninger.....	12
5. Miljøteknisk beskrivelse og vurdering.....	12
5.1 Produktionsareal, dyrehold og drift	12
5.2 Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold	13
5.3 Afstandskrav	16
5.4 Opbevaringsanlæg til husdyrgødning	17
5.6 BAT og miljøteknologi	18
5.7 Ammoniakdeposition og natur	19
5.8 Bilag IV-arter	22
5.9 Øvrige gener	22
Bilag 1: Situationsplan med produktionsarealer	26
Bilag 2: Beplantning ved Hulebækvej jf. vilkår	28
Bilag 3: Habitatområdets udpegningsgrundlag	29

1. Tilladelse

Denne miljøtilladelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve tilladelsen med de vilkår, Holbæk Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget. Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, husdyrbruget forventes at have på omgivelserne. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner grundlag for de vilkår for husdyrbrugets indretning og drift, der meddeles i miljøtilladelsen.

2. Afgørelse om miljøtilladelse

Holbæk Kommune meddeler hermed tilladelse til husdyrhold bestående af hestehold og hestepension på Hulebækvej 7.

Der gives tilladelse til et samlet produktionsareal på 430 m² fordelt på to eksisterende hestestalde, udvidelse af en eksisterende hestestald og inddragelse af eksisterende stald til høns samt opførelse af to fast placeret læskure og et hønsehus til høns og ænder, samt udvidelse af maskinhallen i bygning 6. Samtidig ønskes det at få lovliggjort roundpen og ridebane samt tilladelse til at opsætte en gødningscontainer.

Holbæk Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen bl.a. ved, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Holbæk Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrbrugloven¹.

Miljøtilladelsen gives med hjemmel i § 16b i husdyrbrugloven med de vilkår, som fremgår af tilladelsen, samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen².

Ved ansøgning om miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16b er der ikke krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Der er på baggrund af de indsendte oplysninger foretaget screening for om der er et ekstraordinært krav om miljøkonsekvensrapport for projektet. Screeningen har vist, at det ansøgte projekt ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet, og det vurderes, at det ansøgte, ikke skal være omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport, som beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4, stk. 4, nr.3.

Miljøtilladelsen gives under forudsætning af, at de til enhver tid gældende regler på området og tilladelsens vilkår overholdes. Tilladelsen skal være udnyttet senest 6 år efter, tilladelsen er meddelt.

Hvis en del af tilladelsen derefter ikke er udnyttet i 3 år, bortfalder tilladelsen for denne del jf. husdyrbrugloven § 59a. Vurderingen af om en del af miljøtilladelsen bortfalder, vil altid ske på baggrund af den gældende lovgivning.

For at undgå bortfald skal mindst 25 % af det godkendte eller tilladte produktionsareal anvendes driftsmæssigt i 3 på hinanden følgende år. Ved driftsmæssig anvendelse forstås, at der

¹ Husdyrbrugloven – LBK nr. 520 af 01/05/2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen – BEK nr. 1089 af 16/10/2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

produceres mindst 50 % af det antal dyr, der er muligt inden for dyrevelfærdsreglerne eller andre krav, som gælder for husdyrbruget.

Miljøtilladelsen fritager ikke for krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser.

Ejer driver ikke husdyrhold på andre ejendomme. Der ligger ikke andre husdyrbrug indenfor 100 m fra Hulebækvej 7, hvorved husdyrbruget ikke er forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Derved behøver kommunen ikke at vurdere, om husdyrbruget er forurenings- eller driftsmæssigt forbundet, eller om tilladelsen skal omfatte flere husdyrbrug.

Afgørelsen er ikke afhængig af ejendommens ejerforhold, og en eventuel anden ejer er forpligtet af afgørelsen. Ligeledes er en lejer af driftsbygningerne forpligtet til at overholde vilkårene.

2.1 Dispensationer fra afstandskrav

Der dispenseres med denne tilladelse fra nedenstående afstandskrav.

- 15 m fra "Høns 2" og "Høns og ænder" til bolig på samme ejendom
- 15 m fra "Høns 2", "Hestestald 6" samt "gødningscontainer" til offentlig og privat vej til hhv. Ubberupvej og Hulebækvej
- 30 m fra "Høns 2" og "Hestestald 6" til naboskel for Hulebækvej 10

Ansøger har ansøgt om dispensation og har givet begrundelser herfor.

Der er særskilt søgt og den 4. september 2024 meddelt dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Dispensation fra afstandskrav til beboelse på samme ejendom

Ansøgers beskrivelse og begrundelse for dispensationsansøgning

Udvidelsen sker i samme bygning (bygn. 2) hvor der allerede er eksisterende stald med en afstand på 13 m til beboelse, afstanden fra Høns 2 til beboelsen bliver 14 m. Afstandskravet til beboelse på samme ejendom er 15 meter.

Placeringen af hønse- og andehuset bliver 4 meter fra nordgavlen af beboelsen. Der er ingen direkte udgang fra denne ende af beboelsen til produktionsarealet, og der er dermed ingen risiko for forurening til boligen.

Kommunens vurdering

Kommunen skal, ved vurdering af husdyranlægs afstand til beboelse på samme ejendom sikre, at beboernes sundhed og trivsel varetages.

Der er tale om en eksisterende bygning hvori der allerede er indrettet produktionsareal til heste med en kortere afstand end det der søges om dispensation for. Der er ikke direkte adgang mellem stalden og boligen. For at overholde afstandskravet vil det kræve opførelse af en ny stald, hvilket ikke vurderes at være proportionalt, da der allerede er en eksisterende egnet bygning til det ansøgte dyrehold. Kommunen vurderer, at der ikke er risiko for forurening til beboelsen.

Det nyetablerede hønse- og andehus vurderer kommunen er af underordnet betydning, og at der ikke er risiko for at der opstår forurening fra dyreholdet til boligen, eftersom der ikke er direkte adgang mellem produktionsareal og boligen.

På den baggrund og i medfør af husdyrbruglovens § 9, stk. 3 meddeler Holbæk Kommune dispensation fra kravet i § 8, stk. 1, nr. 6 for af staldafsnit til høns i BBR-bygning 2, som vist på bilag 1. Det findes ikke relevant at stille særlige vilkår i forhold til dispensationen.

Dispensation fra afstandskrav til naboskel

Ansøgers beskrivelse og begrundelse for dispensationsansøgning:

Udvidelsen af Hestestald 6 sker i allerede eksisterende bygninger, hvor der er indrettet produktionsareal. Ligeledes er Høns 2 en forlængelse af Hestestald 3 i eksisterende bygning.

Kommunens vurdering

Hestestald 6 (bygn. 6) og Høns 2 (bygn.2) er indrettet i eksisterende bygninger, hvor der allerede er indrettet produktionsareal til heste. Kommunens vurdering og begrundelse for dispensationerne er de samme for begge udvidelser.

Staldafsnittene ligger hhv. 7 m og 16 m fra naboskellet matriklen 17a, Ubberup By, Ugerløse og overholder derfor ikke afstandskravet på 30 m. Der er tale om en eksisterende bygning, og naboskellet er mod åbne marker i landzone. For at overholde afstandskravet vil det kræve opførelse af nye bygninger, hvilket ikke vurderes at være proportionalt, da der allerede er en eksisterende egnet bygning til det ansøgte dyrehold.

På den baggrund og i medfør af husdyrbruglovens § 9, stk. 3 meddeler Holbæk Kommune dispensation fra kravet i § 8, stk. 1, nr. 7 for etablering af staldafsnit til høns i BBR-bygning 2 samt udvidelse af hestestald i BBR-bygning 6, som vist på bilag 1. Det findes ikke relevant at stille særlige vilkår i forhold til dispensationen.

Dispensation fra afstandskrav til vej

Ansøgers beskrivelse og begrundelse for dispensationsansøgning:

Udvidelsen af produktionsarealet ønskes i eksisterende bygninger sammen med de øvrige produktionsarealer.

Gødningscontaineren ønskes placeret 1 m fra Ubberupvej. Det er svært at finde en placering på matriklen, der lever op til div. afstandskrav, og ansøger finder, at den angivne placering er bedst ud fra såvel et praktisk samt logistisk synspunkt.

Kommunens vurdering

Afstanden fra Høns 2 til Hulebækvej er 13 m og afstanden til Ubberupvej er 2 m. Der er ikke direkte adgang fra staldafsnittet til vejene. Udvidelsen sker i en eksisterende bygning, hvor der tidligere er givet tilladelse til indretning af staldafsnit med samme afstand til Ubberupvej. Kommunen vurderer, at det ikke vil give anledning til gener for øvrige brugere af vejen, at der indrettes et staldafsnit til høns.

Afstanden fra Hestestald 6 til Hulebækvej er 5 m og afstanden til Ubberupvej er 4 m. Udvidelsen sker i en eksisterende bygning, hvor der tidligere er givet tilladelse til indretning af staldafsnit med samme afstand til Ubberupvej. For at undgå, at vejarealet inddrages til husdyrrelateret aktivitet, stilles der vilkår om, at der ikke må isættes dør eller anden udgang i den sydlige gavl.

Holbæk Kommune meddelte den 11. november 2008 dispensation fra afstandskravet til vejen for de eksisterende staldanlæg på begge sider af Ubberupvej.

Gødningscontaineren ønskes placeret 1 m fra vejkanten af Ubberupvej. Kommunen vurderer, at andre mulige placeringer på ejendommen vil kræve yderligere dispensationer fra naboskel og

nabobeboelse. Der stilles vilkår om, at der skal tages hensyn til den offentlige trafik ifm. gødningshåndtering, og at vejarealet skal holdes rent for husdyrgødning.

På baggrund af indkommet hørings svar, er vilkår 6 og 11 blevet skærpet. Kommunen finder det afgørende at vejarealet ikke tages i brug på arbejdsområde, og vil være meget opmærksomme på dette ved tilsyn. Containeren skal til en hver tid være placeret på egen matrikel, og som minimum 1 meter fra vejens kant, og må ikke betjenes fra vejsiden. Rabatten på en meter skal til en hver tid friholdes, eftersom det er en del af vejarealet.

På den baggrund og i medfør af husdyrbruglovens § 9, stk. 3 meddeler Holbæk Kommune dispensation fra kravet i § 8, stk. 1, nr. 4 for etablering af staldafsnit til høns i BBR-bygning 2, udvidelse af hestestald i BBR-bygning 6 samt placering af møddingscontainer, som vist på bilag 1, og præciseret i vilkårene. Det er fundet relevant at fastsætte vilkår, som sikrer, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener.

2.2 Retsbeskyttelse og klagevejledning

Vilkårene i denne miljøtilladelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 i husdyrbrugloven.

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger, samt klageberettigede myndigheder, organisationer og naboer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagen skal indgives inden den **21. april 2025** klokken 23:59.

Du klager via Klageportalen, som du kan finde her: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>. Du logger på Klageportalen med MitID. Du kan finde nærmere information om, hvordan man klager via Nævneshus' hjemmeside (www.naevneneshus.dk). Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Holbæk Kommune via Klageportalen. I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Holbæk Kommune. Kommunen sender herefter klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Klagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Holbæk Kommune. Kommunen videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.naevneneshus.dk.

En klage har ikke opsættende virkning. Det vil sige, at afgørelsen kan udnyttes på eget ansvar, mens klagen behandles – medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet meddeler andet.

Nærværende afgørelse kan indbringes for domstolene. Søgsmål til prøvelse af afgørelsens lovlighed skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Holbæk Kommune, Vækst og Bæredygtighed, den 24. marts 2025.

Trine Helen Olesen
Miljøsagsbehandler, cand.scient.

2.3 Høring

Udkast til miljøtilladelsen har været i høring i perioden fra den 28. februar til 14. marts 2025.

Følgende har modtaget orientering om høringen, og udkastet lå på kommunens hjemmeside:

- Ansøger: Jette Skovgaard Laubacher
- Jan og Karina, Hulebækvej 10

Denne høringsrunde gav anledning til bemærkning fra Hulebækvej 10. Høringssvaret angik bekymring for placeringen af gødningscontaineren, herunder udfordringer for den almene trafik samt lugtgener. Svaret har givet anledning til at vilkår 6 og 11 er blevet skærpet, for at imødekomme den almene offentlige trafik på Ubberupvej.

2.4 Offentliggørelse af afgørelsen

Miljøtilladelsen er annonceret den 24. marts 2025 på kommunens hjemmeside

<https://planer.holbaek.dk/annoncering/>

Afgørelsen om miljøtilladelse vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digitale Miljø Administration (DMA) på hjemmesiden dma.mst.dk.

Følgende har fået tilsendt afgørelsen:

- Ansøger: Jette Skovgaard Laubacher
- Nabo: Jan og Karina, Hulebækvej 10, 4350 Ugerløse

Myndigheder, organisationer og andre der har fået tilsendt kopi:

- Styrelsen for patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Øst, trost@stps.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, formand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Holbæk Afdelingen, holbaek@dn.dk og dnholbaek-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk forening, natur@dof.dk og holbaek@dof.dk

3. Vilkår

Denne § 16 b miljøtilladelse gives under forudsætning af, at husdyrbruget opfylder følgende vilkår:

Generelt

1. Tilladelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter vedr. bygningerne på ejendommen Hulebækvej 7, 4350 Ugerløse.
2. Husdyrbruget med tilhørende anlæg skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nr. 244891 af 12.06.2024 med efterfølgende version 9.
3. Et eksemplar af nærværende afgørelse skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget og kunne fremvises ved tilsyn. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af eventuelt ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Den, der til enhver tid har ansvaret for husdyrbrugets drift, er ansvarlig for, at vilkårene for husdyrbruget overholdes.

Landskab og ny bebyggelse

5. Der kan opstilles og ibrugtages 2 fast placeret læskure på hver 48 m². Placeringen skal være som på bilag 1. Læskurene skal opføres i de ansøgte materialer og farver.
6. Der må opsættes en container til gødningsanvendelse. Containeren skal placeres indenfor egen matrikel og minimum 1 meter fra kanten af den offentlige vej (udenfor rabatten). Containeren må ikke placeres vestligt end stald 6.
7. Læskure og container skal fjernes, når de ikke længere anvendes til husdyrholdet.
8. Den eksisterende maskinhal kan udvides som vist på bilag 1. Maskinhallen skal opføres i de ansøgte materialer og farver.
9. Eksisterende beplantning i skel mod Hulebækvej fastholdes og skal vedligeholdes. Dvs. at når buske/træer dør, skal de erstattes af tilsvarende sorter. Strækningen, hvor beplantningen skal forblive og vedligeholdes, er markeret med rød streg på bilag 2.

Produktionsareal og dyrehold

10. Husdyrproduktionen skal foregå i henhold til nedenstående skema, og produktionsarealet må samlet set ikke overstige de ansøgte 430 m².

Staldnavn	BBR nr.	Dyretype og staldtype	Ansøgt produktionsareal
Hestestald 1	4	Heste - fast gulv uden afløb, dybstrøelse	61 m ²
Hestestald 3	2, 4	Heste - fast gulv uden afløb, dybstrøelse	65 m ²
Hestestald 6	6	Heste - fast gulv uden afløb, dybstrøelse, udvidelse med afløb/pumpesump	135 m ²
Høns og Ænder	-	Høns og ænder - Fast bund og afløb/pumpesump	38 m ²
Høns 2	2	Høns - fast gulv og afløb/pumpesump	35 m ²
Læskur V	8	Heste - Fast bund uden afløb, dybstrøelse	48 m ²
Læskur Ø	-	Heste - Fast bund uden afløb, dybstrøelse	48 m ²
I alt			430 m ²

Tabel 1. Oversigt over stalde med angivelse af navn, dyretype, gulvsystem og produktionsareal.

Husdyrgødning

- Håndtering af husdyrgødning skal altid foregå således, at spild undgås og under tilbørligt hensyn til omgivelserne og den offentlige trafik. Der må ikke efterlades gødningen omkring containeren eller på offentlig vej. Der må ikke være åbninger eller fyldes i containeren ud mod Ubberupvej. Vejarealet må ikke tages i anvendelse som arbejdsområde.
- Det skal sikres, at der til stadighed rådes over mindst 7 måneders opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning. Da den ansøgte gødningsopbevaring ikke har nok kapacitet, skal der forelægges en 5-årig skriftlig aftale om afgivelse eller opbevaring af gødning på anden ejendom.

Lugt

- Husdyrbrugets og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder skal det sikres, at hønsehuse, udearealer til høns og ænder samt hestebokse mv. holdes rene og tørre.
- Såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, som er væsentligt større end det, der kunne forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Øvrige gener fra husdyrbruget

- Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet.
- Ejendommens indendørs og udendørs arealer skal vedligeholdes, renholdes og ryddes op, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.
- Virksomhedens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nabobeboelsers

opholdsareal, må ikke overskride Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, jævnfør nedenstående tabel.

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Hverdage kl. 07-18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften kl. 18-22	45 dB(A)	1 time
Nat kl. 22-07	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.

Støjvilkår omfatter al støj fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel – det vil sige også støj fra andet end faste, tekniske installationer, dog ikke støj fra markdriften.

18. Såfremt kommunen bestemmer, at overholdelse af grænseværdierne for støj skal dokumenteres, skal målinger/beregninger udføres efter gældende vejledninger. Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/-institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.
19. Ejendommen skal indrettes, så der ikke opstår væsentlige støvgener for omkringliggende nabobeboelser.
20. Udendørs belysning må ikke give anledning til væsentlige gener for naboer eller den generelle trafik. Alt udendørs lys skal være orienteringslys og være nedadrettet.
21. Der må ikke opsættes lys eller lysmaster på ridebane eller roundpen. Der kan dog uden tilladelse opsættes orienteringslys. Orienteringslys skal opsættes i bokse, hvor lysstrålen udelukkende peger mod banen. Boksen må opsættes i en maksimal højde på 1,4 meter målt fra terræn til overkanten af boksen.

Affald og ressourcer

22. På ejendommen skal der foretages kildesortering af affald, som er i overensstemmelse med affaldsbekendtgørelsen. Der skal fremvises dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, herunder kvittering for aflevering af farligt affald. Farligt affald må højst oplagres et år på husdyrbruget.

4. Sagsforløb og forudsætninger

Møllegården v/ Jette Skovgaard Laubacher, Hulebækvej 7, 4350 Ugerløse ansøger om miljøtilladelse til udvidelse af det eksisterende husdyrhold og den eksisterende maskinhal samt lovliggørelse af ridebane og roundpen.

Ansøger ønsker at etablere et dyrehold bestående af et hestehold og hestepension samt et hønse- og andehold på ejendommen. Det ønskes at etableret et nyt fritstående hønse- og andehus, nyt produktionsareal til høns i eksisterende staldbygninger samt udvide Hestestald 6 med tre bokse i den sydlige ende af bygningen ud mod Hulebækvej. Desuden ønskes der opført 2 læskure, opsat en gødningscontainer, lovliggørelse af roundpen og ridebane samt udvidelse af et eksisterende maskinhus.

Størrelsen af det ansøgte produktionsareal er på 430 m² med en beregnet ammoniakfordampning i ansøgt drift på 342 kg NH₃-N/år. Da husdyrbrugets ammoniakemission er mindre end 750 kg NH₃-N pr år, er husdyrbruget ikke omfattet af reglerne om BAT-krav.

5. Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Holbæk Kommune skal ved afgørelse om tilladelse efter § 16b i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet. Kommunen skal desuden vurdere, om husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

5.1 Produktionsareal, dyrehold og drift

Ansøgers beskrivelse

Ansøger ønsker at blive miljøgodkendt efter den gældende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse, da der ønskes en ændring og udvidelse af det eksisterende dyrehold. Derudover søges ridebanen og roundpen lovliggjort.

Ansøger ønsker et produktionsareal til heste på i alt 357 m², herunder en udvidelse af den ene stald med 3 nye hestebokse. Derudover søges der tilladelse til at etablere 2 nye læskure på hver 48 m², at etablere 35 m² produktionsareal til høns i en eksisterende stald samt at etablere 38 m² produktionsareal i et nyt hønsehus til høns og ænder.

I alt søges der om 430 m² produktionsareal.

Tidligere etableret plads til opbevaring af gødning ønskes ændret til læskur. Endnu et læskur opføres øst for førnævnte læskur. En ny møddingscontainer placeres nord for Hestestald 6.

Holbæk kommunes vurdering

En oversigt over husdyranlæg med mål på produktionsarealet fremgår af bilag 1.

Det er størrelsen på det ansøgte produktionsareal, samt gulv- og dyretype, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning. Derfor må der kun gå den dyretype på de produktionsarealer, der er angivet i vilkårene. Antallet af dyr har derimod ikke betydning.

Der stilles vilkår om, at det ansøgte produktionsareal, samt gulv- og dyretype overholdes.

Der skal etableres afløb eller pumpe-sump i alt nyetableret produktionsareal.

Holbæk Kommune meddelte den 26.04.2011 afslag på ansøgning om dispensation fra afstandskravet på 50 m til nabobeboelsen på Hulebækvej 10, 4350 Ugerløse. Med baggrund i tilsynshistorikken på ejendommen, stilles der vilkår om, at der skal etableres en uigennemtrængelig væg, således at staldafsnittet med heste i BBR-bygning 6 kan overholde afstandskravet. Væggen skal være etableret senest den 1. juni 2025 såfremt staldafsnittet benyttes til dyr.

5.2 Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 1 nr. 1 skal kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse og tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig de landskabelige værdier.

Før kommunen vurderer gener i forhold til landskab, skal det først afklares, om de anmeldte bygninger er erhvervsmæssigt nødvendige for husdyrbruget.

Erhvervsmæssig nødvendighed

Ved ansøgninger, der indebærer opførelse af ny bebyggelse, skal det indgå i kommunalbestyrelsens vurdering, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 3.

Ridebane og roundpen

Ridebanen og roundpen skal anvendes til undervisning samt pensionærer som en del af forretningen.

Roundpen ønskes lovliggjort. Roundpen bruges altid kun til en hest ad gangen til træning.

Læskure

Der er søgt om at opføre to læskure. Ejer oplyser, at hestene har brug for læ for vind og vejr, når de er på fold, særligt når de kommer på døgnfold om sommeren.

De to læskure er på hver 48 m² og placeres så den øvrige bygningsmasse afskærmer mod syd.

Maskinhal

I forbindelse med projektet ønsker ansøger at udvide maskinhallen i bygning 6, til opbevaring af diverse maskiner til driften.

Holbæk Kommunes vurdering

På baggrund af ovenstående oplysninger, vurderer Holbæk Kommune, at der er en erhvervsmæssig begrundelse for udvidelse af bygning 6 samt bygning 2 i eksisterende bygninger, samt de to fast placerede læskure på hver 48 m², så ejendommens samlede produktionsareal bliver 430 m². Kommunen vurderer ligeledes at en udvidelse af maskinhallen i bygning 6, er indenfor det erhvervsmæssige nødvendige til ejendommens drift.

Med udgangspunkt i oplysningerne om rideundervisning og antallet af pensionærer vurderes ridebanen samt roundpen ligeledes at være erhvervsmæssigt nødvendige for driften.

Ridebane og roundpen er godkendt med denne tilladelse.

Bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger

De anmeldte bygninger/anlæg ligger uden for sø-, å- skov- og kirke-bygge- og beskyttelseslinjer, og kræver ikke dispensation fra disse, jf. naturbeskyttelsesloven.

De anmeldte bygninger/anlæg ligger helt eller delvist inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen, jf. naturbeskyttelseslovens § 18, og de forhold, der er omfattet af beskyttelseslinjen, kræver dispensation fra naturbeskyttelsesloven. Denne dispensation er allerede meddelt af Holbæk Kommune den 4. september 2024

Planforhold

De anmeldte bygninger/anlæg ligger helt eller delvist indenfor følgende udpegninger med tilhørende retningslinjer, jf. Holbæk Kommuneplan 2024.

Område med særlige drikkevandsinteresse.

For områder med særlige drikkevandsinteresser eller indvindingsopland til almene vandforsyninger gælder følgende retningslinje:

- Områder med særligt drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsopland til almene vandforsyninger (IOL) skal friholdes for virksomhedstyper og anlæg, der medfører en væsentlig fare for forurening af grundvandet.

Formålet med udpegningen er at beskytte områderne, og der skal tages særlige grundvandshensyn for at beskytte den nuværende og den fremtidige vandforsyning.

Kirkeomgivelser

For kirkeomgivelser gælder følgende retningslinje:

- Indenfor kirkeomgivelser må der ikke ske byudvikling, opføres ny bebyggelse, ske ændringer af eksisterende bebyggelse, placeres trafik- og tekniske anlæg og lignende samt terrænreguleres eller rejses skov medmindre det kan ske uden af forringe oplevelsen af kirken og dens omgivelser væsentligt.

Formålet med udpegningen er at bevare værdifulde udsigtskiler til og fra kirkerne og at sikre kirkernes betydning i landskabet. Indenfor disse områder skal byggeri, anlæg og beplantning placeres og udformes, så kirken og dens nære omgivelser ikke skæmmes.

Særligt værdifulde landbrugsområder

For særligt værdifulde landbrugsområder gælder følgende retningslinje:

- De særligt værdifulde landbrugsområder skal i videst muligt omfang friholdes for aktiviteter, som ikke understøtter jordbrugserhvervet. Ved inddragelse af landbrugsarealer til ikke-jordbrugsmæssige formål, skal arealforbruget begrænses mest muligt.

De særligt værdifulde landbrugsområder er udpeget ud fra en vurdering af dyrkningsjordens sammensætning, samt fravalg af forskellige elementer som by, sommerhusområder, skove, søer, råstofområder, potentielle vådområder, beskyttet natur, internationale naturbeskyttelsesområder og områder med meget skrånende terrænforhold. Arealer til jordbrugsdrift bør i højest muligt omfang friholdes for andre aktiviteter, der vil være begrænsende for erhvervet.

En uddybning af udpegningerne kan ses i kommuneplanen <https://kommuneplan2024.holbaek.dk/>.

De anmeldte bygninger/anlæg er endvidere omfattet af Holbæk Kommunes landskabsplanens område nr. 10 Tølløse Landbrugslandskab og nr. 16 Østrup Landbrugslandskab.

En uddybning af landskabsplanerne kan ses på Holbæk Kommunes hjemmeside under landskabsplaner: <https://kommuneplan2024.holbaek.dk/temaer/natur-landskab/landskabsvaerdier/>.

Fredninger

De anmeldte bygninger/anlæg ligger ikke inden for en fredning, og kræver ikke dispensation fra denne.

Kulturhistoriske værdier

Der er et fortidsminde på ejendommen, en rundhøj fra stenalderen. Der er derudover ikke fredede fortidsminder i området. Området er ikke et herregårdslandskab, og der er heller ikke særligt velbærede systemer af diger. De anmeldte nybyggerier vurderes ikke at være til gene for de kulturhistoriske værdier.

Holbæk kommunes vurdering af de landskabelige værdier

Det er Holbæk Kommunes vurdering, at etablering af de anmeldte to læskure, hønse- og andehuset, ridebanen, roundpen samt møddingcontaineren ikke får en væsentlig indvirkning på de landskabelige værdier.

Der er i vurderingen lagt vægt på, at læskur Ø og V, ridebane, roundpen, hønse- og andehus samt møddingcontainer er anlagt i tilknytning til de eksisterende bebyggelsesarealer på ejendommen, hvormed bebyggelse og anlæg holdes samlet.

Der er lagt vægt på, at der ikke søges om at opsætte lys på ridebanen.

Der er endvidere lagt vægt på, at der er en eksisterende beplantning op mod skel til Hulebækvej syd for ridebanen, ridehal og gårdspladsen, der skærmer mod indkig til henholdsvis ridebane, læskur Ø og roundpen.

På baggrund af ovenstående vurdering stilles der vilkår om:

- Eksisterende beplantning i skel mod Hulebækvej fastholdes og vedligeholdes. Dvs. at når buske/træer dør, skal de erstattes af tilsvarende sorter. Dette for at opretholde et beplantningsbælte langs med Hulebækvej og dermed skærme indkig fra Hulebækvej til ejendommens ridebane og roundpen. Strækningen, hvor beplantningen skal forblive og vedligeholdes, er markeret med rød streg på luftfotoet (se bilag 2).
- Der må ikke opsættes lys eller lysmaster i tilknytning til ridebanen. Der kan dog uden tilladelse opsættes orienteringslys. Orienteringslys skal opsættes i bokse, hvor lysstrålen udelukkende peger mod banen. Boksen må opsættes i en maksimal højde på 1,4 meter målt fra terræn til overkanten af boksen.
- Læskure og container skal fjernes, når de ikke længere anvendes til husdyrholdet.

5.3 Afstandskrav

Holbæk kommunes vurdering

De generelle afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 gælder for etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, hvilket vil sige udvidelsen af hestestald 6 og etableringen af hønsestalden, hønse- og andehuset samt møddingspladsen. Ridebane, roundpen og maskinhuset falder ikke under definitionen af et husdyranlæg og er derfor ikke omfattet afstandskravene.

Afstandskrav til	Afstandskrav	Faktisk afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	>1000 m
Område i landzone, der i lokalplanen er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50 m	>1000 m
Nabobeboelse	50 m	50 m
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	>25 m
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	>100 m
Vandløb (herunder dræn) og søer over 100 m ²	15 m	16 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	2 m for "Høns 2" 4 m for "Hestestald 6" 1 m for container
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>200 m
Beboelse på samme ejendom	15 m	4 m for "Høns og ænder" 13 m for "Høns 2"
Naboskel	30 m	9 m for "Hestestald 6"
Kategori 1 og 2 natur	10 m	>4 km

Tabel 2. Generelle afstandskrav i §§ 6, 7 og 8 i husdyrbrugloven, samt konkrete afstande fra det nærmeste anlæg.

I forbindelse med lovliggørelse af produktionsareal i Hestestald 6, skal der etableres en tæt og uigennemtrængelig væg over mod nabobeboelse Hulebækvej 10. Der stilles vilkår herom. Der er tidligere søgt om dispensation for afstandskravet til nabobeboelse, hvilket der er givet afslag på.

Der er søgt om dispensation for afstandskrav der ikke kan overholdes. Se afsnit 2.1.

5.4 Opbevaringsanlæg til husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

Der ønskes at anvende en gødningscontainer med en kapacitet på ca. 32 m³ til gødningsopbevaring, og den ønskes placeret nord for stald 6.

Opbevaringskapacitet, når der er fuld belægning:

10 ponyer > 300 kg: 10 x 2,97 t/år = 29,7 t/år

10 heste 300-500 kg: 10 x 4,52 t/år = 45,2 t/år

8 heste 500-700 kg: 8 x 5,13 t/år = 41,0 t/år

Dvs. i alt 116 t/år x 1,7 m³/t = 197 m³/år.

Alle hestene står på træpiller, tørv eller hamp, hvilket fylder omkring halvdelen af halm. Alle heste kommer på fold dagligt, og i sommerperioden er de fleste heste på døgnfold, så den reelle produktion af dybstrøelse vurderes at være ca. 50 % af det beregnede, svarende til 8,2 m³/mdr. og dermed 57,5 m³ for 7 mdr.

Da alle staldtyper på ejendommen er med fast gulv og strøelse, produceres ingen gylle på ejendommen. En del af gødningen udbringes på egne arealer.

Holbæk Kommunes vurdering

Ifølge § 10, stk. 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet til fast husdyrgødning svarende til mindst 7 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Kravet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet kan opfyldes ved, at der foreligger skriftlige aftaler om afgivelse eller opbevaring på anden ejendom. Sådanne aftaler skal have en varighed af mindst 5 år. Der stilles vilkår herom.

Det er ejers ansvar, at der er opbevaringskapacitet nok, og kapaciteten vil svinge i forhold til ændringerne i dyretyper og antal, indenfor tilladelsens rammer. Kapaciteten vil blive tjekket i forbindelse med tilsyn.

Ansøger ønsker at anvende en gødningscontainer til opbevaring af husdyrgødning. Containeren skal leve op til kravforskrifterne som foreskrevet i Landbrugets Byggeblad 103.06-08.

5.5 Lugt

Holbæk Kommunes vurdering

Lugtgener stammer generelt fra opbevaring af husdyrgødning i stalde og på møddingspladser samt fra transport og udspredning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveauet kræver, at projektet ikke må give anledning til væsentlige gener, hvilket i forhold til lugt betyder, at projektet skal overholde husdyrlovens lugtgeneafstande. Disse afstande afhænger af tre forskellige områdetypers lugtfølsomhed:

- 1) Byzone/sommerhusområde
- 2) samlet bebyggelse i landzone (som ikke har landbrugspligt og ikke er ejet af ansøger)
- 3) enkeltboliger i landzone (som ikke har landbrugspligt og ikke er ejet af ansøger)

Lugtgenæafstandene beregnes ud fra den lugt, der udledes fra staldene. De måles fra staldmidten på hver staldbygning og vægtes, hvis der er flere staldbygninger. Genæafstanden er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til en beboelse uden genækriteriet overskrides.

Ansøger har beregnet genæafstanden til de nærmeste af de tre forskellige boligtyper. Se de udregnede genæafstande i tabel 3.

Områdetype	Mindste genæafstand	Faktisk vægtet gennemsnitsafstand
<i>Enkelt-bolig uden landbrugspligt</i> Bonderupvej 69	12,1 m	210 m
<i>Samlet bebyggelse eller lokalplan i landzone</i> Tølløsevej 327	21,5 m	924,3 m
<i>Byzone</i> Ugerløse By, Ugerløse	38,2 m	827,5 m

Tabel 3. Udregnede genæafstande og den faktiske gennemsnitsafstand til nærmeste nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug i nærheden. Det ansøgte projekt overholder således samtlige lugtgenækriterier.

Forudsætningen for overholdelse af lugtgenækriteriet er det angivne produktionsareal, gulvtype og dyretype. Der er sat vilkår til, at husdyrbruget indrettes som det fremgår af ansøgningen. Det er desuden en forudsætning for beregningen, at der opretholdes en god staldhygiejne og at hønsehuse, hestebokse mv. skal holdes rene og tørre. Der stilles vilkår herom.

5.6 BAT og miljøteknologi

Holbæk Kommunes vurdering

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdets dyretyper, staldanlæg, opbevaringsanlæg for husdyrgødning og valgte teknologier.

Beregning viser, at ammoniakemission fra husdyrholdet er på 342 kg NH₃-N/år. Da husdyrbruget udløser en ammoniakemission på mindre end 750 kg N/år, skal der ikke redegøres for BAT på ejendommen.

5.7 Ammoniakdeposition og natur

Holbæk Kommunes vurdering

Husdyrbrugloven skal bl.a. forbygge og begrænse forurening af natur, vand og jord. Der er derfor stillet krav til beskyttelse af naturområder i kraft af blandt andet kravet til BAT og krav til den maksimalt tilladte kvælstof deposition eller merdeposition (i forhold til nudrift og 8-års-drift) til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper.

Plantesamfund i naturområder kan være følsomme overfor luftbåret kvælstof (ammoniak). Øget tilførsel af ammoniak kan medføre væsentlige tilstandsændringer, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrudvidelse vil der normalt ske en øget fordampning af ammoniak fra stald og lager.

En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Dermed kan der være risiko for negativ påvirkning af væsentlige naturværdier.

Ifølge DMU's seneste opgørelse fra 2023³ er baggrundsbelastningen med kvælstof fra luften 9,8 kg N/ha/år i Holbæk Kommune. Det fremgår af Miljøgis for Husdyrregulering⁴, at den treårige gennemsnitlige baggrundsbelastning i det specifikke område for 2020-22 er 10 kg N/ha/år.

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning.

De ammoniakfølsomme naturtyper er inddelt i tre kategorier, der er beskrevet nærmere i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2 og bilag 3. De nærmeste udpegede naturpunkter fremgår af tabel 4.

Ammoniakemissionen i ansøgt drift og meremissionen er angivet i tabel 4 herunder:

Samlet emission	Meremission (8 års-drift)	Meremission (nudrift)
341,8 kg NH ₃ -N/år	195,9 kg NH ₃ -N/år	195,9 kg NH ₃ -N/år

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i> Tidvis våd eng	>6 km	0,0	0,0	0,0
<i>Kategori 2</i> Overdrev	3,5 km	0,0	0,0	0,0
<i>Kategori 3</i> Mose N	250 m	0,1	0,1	0,2

³ https://www2.dmu.dk/1_viden/2_Miljoe-tilstand/3_luft/4_spredningsmodeller/5_Depositionsberegninger/deposition.asp

⁴ <https://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=husdyr2017>

Skov- tilgroet lysåbning	250 m	0,1	0,1	0,2
<i>Øvrig § 3</i>				
Sø	16 m	1,9	1,9	3,9
Eng	600 m	0,0	0,0	0,0

Tabel 4. Ammoniakemission i ansøgt drift og meremissionen i forhold til nudrift og 8 år tilbage.

Kategori 1 natur og Natura 2000

Kategori 1 natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der fremgår af bilag 3 D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen uanset størrelsen, og som ligger indenfor Natura 2000-områder og er omfattet af udpegningsgrundlaget, samt heder og overdrev beliggende indenfor Natura 2000-områder.

Kommunen skal desuden foretag en vurdering af, hvorvidt projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens⁵ § 6.

Anlægget ligger ikke i eller nær ved internationale naturbeskyttelsesområder. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-området nr. 156 Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å. Området ligger knap 6 km vest for ejendommen. På udpegningsgrundlaget er en række naturtyper og arter. Se hele udpegningsgrundlaget på bilag 2.

Depositionen udregnes til nærmeste kategori 1 område, som en tidvis våd eng. Total- og meredepositionen for det ansøgte er 0,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur omfatter krav til en maksimalt tilladt totaldeposition på 0,7, 0,4, eller 0,2 kg N/ha/år. Hvilken af grænserne, der konkret vælges, afhænger af om der er 0, 1 eller flere end 1 andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition fra anlægget ligger under laveste beskyttelsesniveau. I vurderingen af depositionen er det derfor ikke nødvendigt at tage hensyn til antallet af andre husdyrbrug i nærheden. Kravet til totaldeposition fra anlægget er dermed overholdt.

Da ammoniakdepositionen på området ikke overskrider grænseværdien for væsentlig påvirkning af naturen, vurderes det, at det ansøgte, ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter, kan påvirke Natura 2000-området.

Kategori 2 natur

Kategori 2 natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor Natura 2000-områder (højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha).

Nærmeste kategori 2-natur i form af et overdrev ligger ca. 3,5 km fra ejendommen. Total- og meredepositionen er på 0,0 kg N/ha/år til området.

Totaldeposition af ammoniak på kategori 2 natur må ikke overstige 1,0 kg N/ha/år.

⁵ Habitatbekendtgørelsen – BEK nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Med baggrund i dette er det Holbæk Kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af kategori 2-natur.

Kategori 3 natur og anden § 3 beskyttet natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur. Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 kan også blive påvirket af ammoniakdeposition, og der kan ske ændring af naturtypens tilstand.

Kommunen skal derfor vurdere, om det ansøgte, kan føre til tilstandsændringer af såvel kategori 3-natur som anden § 3 beskyttet natur. Det er ikke hensigten med husdyrbrugloven, at der kan gives miljøgodkendelse til et projekt, som medfører tilstandsændring og dermed kræver en dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

For kategori 3-natur skal kommunen konkret vurdere, om der skal fastsættes vilkår om maksimal merdeposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 3-natur er et moseområde, der ligger 250 m nord-nordvest for ejendommen. Området får en totaldeposition på 0,2 og merbelastning på 0,1 kg N/ha/år. Da merdepositionen er under afskæringskriteriet, vurderes det, at projektet ikke vil påvirke mosen væsentligt og ikke vil medføre tilstandsændring for naturtypen. Merdepositionen til øvrige kategori 3 naturtyper ligger også under afskæringskriteriet.

Anden § 3 beskyttet natur

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage noget, der afstedkommer ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse. Medfører en ændring af dyrehold merdeposition på 1,0 kg N/ha/år eller derunder, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel ikke medføre en tilstandsændring af naturtypen.

Det nærmeste § 3 beskyttet natur er en sø, som ligger 16 meter fra gødningscontainer, med en merdeposition på 1,9 kg N/år.

Holbæk Kommune besigtigede søen d. 16. januar 2025 (se besigtigelsesnotat: <https://naturereport.miljoportal.dk/1017120>). Søen er ret tilgroet med bredbladet dunhammer og manna-sødgræs. Søen vurderes ligeledes at være ret næringsrig.

Holbæk kommune vurderer, at merbelastningen ikke vil forårsage en tilstandsændring på søen, da belastningen ikke er større, og søen er af undertypen næringsrig sø, vurderes det, at søen ikke er særligt følsom overfor ammoniak/kvælstof.

§3 beskyttede vandløb

Det nærmeste §3-vandløb ligger cirka mere end 700 m meter fra husdyrbruget. Da vandløb har en lille overflade, sammenlignet med overfladen af det omkringliggende landskab, er den atmosfæriske deposition i vandløbene relativt lavt. Dette sammenholdt med de betydelige mængder kvælstof som vandløb modtager fra overfladeafstrømning, dræn og direkte udløb betyder, at atmosfærisk deposition generelt spiller en mindre rolle for vandløbets tilstand. Endvidere er tilførslen af fosfor almindeligvis den begrænsende faktor for plantevæksten i de danske ferskvandsområder, så i ferskvand er kvælstoftilførslen derfor generelt af mindre betydning for økosystemerne, uanset hvor den kommer fra.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at atmosfærisk kvælstof fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig tilstandsændring af vandløbet.

5.8 Bilag IV-arter

Holbæk Kommunes vurdering

På habitatdirektivets bilag IV er der listet en række dyre- og plantearter, der kræver skærpet beskyttelse. Der skal sikres en gunstig bevaringsstatus for disse arter. Kommunen skal ifølge Habitatbekendtgørelsen foretage en vurdering af, hvorvidt det ansøgte, kan ødelægge eller beskadige plantearter-, samt yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

En stor del af de bilag IV-arter, hvis yngle- og rasteområder vil kunne blive påvirket af ammoniak, findes primært ved de våde naturtyper.

Kommunen har i tidligere afsnit vurderet, at det ansøgte, ikke vil medføre tilstandsændringer i de nærliggende søer, vandløb, moser og enge. Bevaringsstatus for eventuelle Bilag IV-arter tilknyttet våde naturtyper, f.eks. padder og odder, må derfor betragtes som værende uændret i forbindelse med det ansøgte projekt, da deres yngle- eller rastepladser ikke påvirkes væsentligt.

Ifølge Miljøportalens Naturside⁶ er der indenfor en radius på 1000 m fra ejendommen ikke fundet Bilag IV-arter.

Der fældes ikke ældre træer med hulheder, sprækker eller løs bark eller nedrives bygninger med potentiale som yngle- eller rasteområde for arter af flagermus. Derfor vurderes projektet ikke at have negativ påvirkning af yngle- eller rasteområder for arter af flagermus.

Ligeledes berøres åbne solbeskinnede skrånninger heller ikke, hvorfor det ansøgte, ikke vurderes at have negativ påvirkning af yngle- eller rasteområder for markfirben.

Øvrige arter som er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV findes enten ikke geografisk i området eller er tilknyttet anden beskyttet natur, som jf. tidligere afsnit ikke vurderes påvirket.

5.9 Øvrige gener

Transporter

Ansøgers beskrivelse

Transporter til og fra ejendommen foregår primært ad Hulebækvej. Der er god adgang til ejendommen, og der er godt udsyn fra indkørslen, da der ikke er meget beplantning nær indkørslen.

Det vurderes at ejendommens drift som hestepension ikke generer stor trafik på Hulebækvej, da de fleste transport kommer ad Bonderupvej, og Møllegården er den første ejendom på vejen fra denne side. Der kommer i øvrigt meget få større transport (lastbiler) i forbindelse med driften af ejendommen.

- Afhentning af affald: ca. hver 2. uge.
- Afhentning af døde dyr: meget sjældent og efter behov.

⁶ <https://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch>

- Levering af wrap/strøelse: Strøelse ca. 4 gange årligt. Wrap køres til fra egne arealer i sæsonen.
- Tømning af mødding: ca. 2-3 gange årligt.
- Levering af foder: Pensionærer kommer selv med det.

Derudover personbiltransport med pensionærer til hestene. Kørsel med personbil og evt. trailer estimeres til ca. 10 til 15 pr dag.

Da der tages hensyn ved kørsel, forventes ingen støv eller støjgener i forbindelse med transporterne.

Så vidt muligt planlægges transport med maskiner at være inden for normal arbejdstid. Levering af materialer ca. hver 2 eller 3 måned og afhentning af mødding ca. hver 2-3 måned.

Det vurderes, at antallet af transporter ikke vil give anledning til gener for omkringboende, da der er tale om et begrænset antal transporter og da der tages hensyn til naboerne.

Holbæk Kommunes vurdering

Typen og mængden af transporter, som angivet af ansøger, vurderes ikke at belaste naboerne med støj og støv. Der stilles derfor ikke vilkår om transporter. De støjgrænser, der er stillet som vilkår, gælder også for støj fra kørsel på ejendommens bygningsmatrikel.

Transport på de offentlige veje og gener fra kørsel ude på veje kan som hovedregel ikke reguleres i miljøgodkendelser, iht. flere klagenævnsafgørelser. Kun transport på ejendommens egen matrikel og udkørslen herfra kan reguleres via adgangsveje og tidsrum.

Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Støj og støv

Ansøgers beskrivelse

I forbindelse med projektet vurderes det, at gener fra støv og støj generelt ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler, praksis for godt landmandskab og vilkår overholdes.

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af wrap/halm samt ved brug af den udendørs ridebane og roundpen, i tørre perioder. Håndteringen vil foregå med god afstand til naboer og håndtering af wrap og halm vil hovedsageligt foregå inde i staldene. Ridebanen ligger med ca. 18 m til nærmeste nabostuehus. Der er beplantning mellem ridebane og nabostuehus, som skærmer af, hvis det støver.

Afstanden fra ridebane til nabo samt beplantningen i mellem vurderes at være tilstrækkeligt til at evt. støvgener fra banerne i tørre perioder ikke vil være til væsentlig gene.

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra den daglige pasning af dyrene samt interne og eksterne transporter til og fra ejendommen. Der er ingen udendørs støjkilder som fx kompressor. Der vurderes at være begrænsede støjgener fra dyreholdet, da der er rimelig afstand til naboerne, og da der er tale om et mindre dyrehold.

Holbæk Kommunes vurdering

Holbæk Kommune vurderer, at støjen fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for nabobeboelser.

Kommunen vurderer, at støjen fra støjklenderne ikke vil overstige de af Miljøstyrelsen angivne maksimums grænser på 55 dB dag/ 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse i det åbne land, og disse vejledende grænser stilles som vilkår. Støjgrænserne svarer til områdetype 3 i henhold til Miljøstyrelsens vejledning (5/1984) om Ekstern støj fra virksomheder. Områdetype 3 er "blandet bolig og erhverv", og bruges også for landbrugsdrift i det åbne land.

Når der vurderes på støjgener, skal der tages højde for al støj fra virksomheden – det vil sige også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj vil derfor gælde al støj fra landbrugsdriften, men kun støjen fra ejendommens bygningsparcel, og ikke støj fra for eksempel markdriften.

Det er kommunens vurdering, at de normale aktiviteter på husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

På grund af beliggenhed i forhold til naboer og tilkørselsforhold vurderer kommunen, at støv i forbindelse med interne transporter vedrørende husdyrproduktionen ikke vil give væsentlige gener for omkringboende.

I forhold til brugen af ridebanen og roundpen skal ansøger opmærksom på støv i tørre perioder, der kan give anledning til gener hos naboer.

Skadedyr

Ansøgers beskrivelse

Regelmæssig rengøring af stalde og oprydning på ejendommen vil være med til at begrænse gener fra skadedyr. Bekæmpelse af rotter foregår via aftale med kommunen eller privat firma. Der er pt. ikke behov for fluebekæmpelse, da der er mange svaler der yngler på ejendommen, og disse tager mange fluer/myg mv.

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige gener fra støv, støj og skadedyr for omkringboende, da der er god afstand til naboer og der tages hensyn.

Holbæk Kommunes vurdering

Det er vigtigt at forebygge fluegener i forbindelse med anlægget. Det gøres bl.a. ved hensigtsmæssig gødningshåndtering og god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester.

Der stilles vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse efter de gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet.

Stalde, foderlagre og andre anlæg bør desuden holdes i forsvarlig rottesikret tilstand for ikke at give rotter gode levemuligheder, hvilket stilles som vilkår. Hvis der konstateres rotter på ejendommen, skal det anmeldes til kommunen og eller privat bekæmpelsesfirma.

Ved overholdelse af vilkårene vurderer kommunen, at der ikke vil opstå gener for naboerne.

Døde dyr

Ansøgers beskrivelse

Forekommer sjældent, men hvis vil de blive opbevaret under presenning til afhentning af DAKA.

Holbæk Kommunes vurdering

Opbevaring af døde dyr skal overholde Bekendtgørelsen om opbevaring af døde produktionsdyr (Bek nr. 558 af 01/06/2011). Desuden skal opbevaring af døde dyr finde sted på egen matrikel.

For at undgå uhygiejniske forhold på ejendommen er det vigtigt, at de døde dyr ikke ligger tilgængeligt i længere tid og er overdækkede; mindst som beskrevet i bekendtgørelsen.

Affald

Ansøgers beskrivelse

Type	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring	bortskaffelse
Papir, pap, eak kode 150101, Plastik EAK kode 02 01 04	Ca. 500 kg	Ca. 500 kg	container	Til genbrugsstation
Jern	Ca. 200 kg	Ca. 200 kg	Container	jernhandler
Emballage fra sprøjtemidler	0	0	-	Der foretages ingen sprøjtning på ejendommen
Sprøjtemiddelrester eak kode 200119	0	0	-	Der foretages ingen sprøjtning på ejendommen
Spildolie EAK kode 20 01 26	50l	50l	-	Der foretages service af enkelte maskiner på ejendommen
Veterinært affald (kanyler, tomme medicinflasker) EAK kode 18 01 03	0	0	-	Evt. medicinrester vil blive bortskaffet af dyrlægen og/eller pensionær evt. aflevering på apotek
Håndkøbsmedicin, ormekur, cremer, shampoo	0	0		Pensionær sørger selv for bortskaffelse.

Holbæk Kommunes vurdering

Opbevaring og bortskaffelse af affald vil altid blive kontrolleret ved tilsyn og skal opfylde Holbæk Kommunes affaldsregulativer og den til enhver tid gældende affaldsbekendtgørelse.

Der stilles vilkår om at, der skal foretages kildesortering på ejendommen, og at der på ejendommen skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, herunder kvittering for aflevering af farligt affald. Farligt affald må højst oplagres et år på husdyrbruget.

Lys

Ansøgers beskrivelse

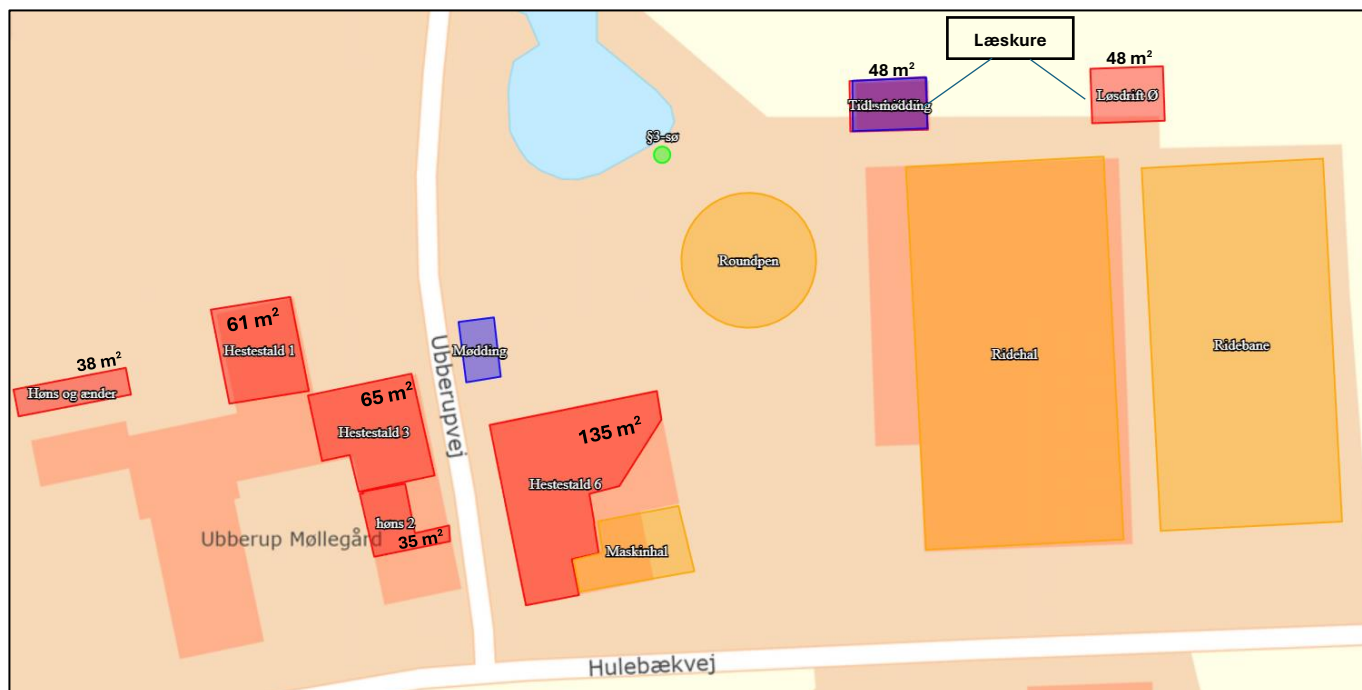
Der er udendørs lyskilder bl.a. langs ridehusets adgangsporte samt øvrigt orienteringslys på ejendommen (sensorstyret).

Holbæk Kommunes vurdering

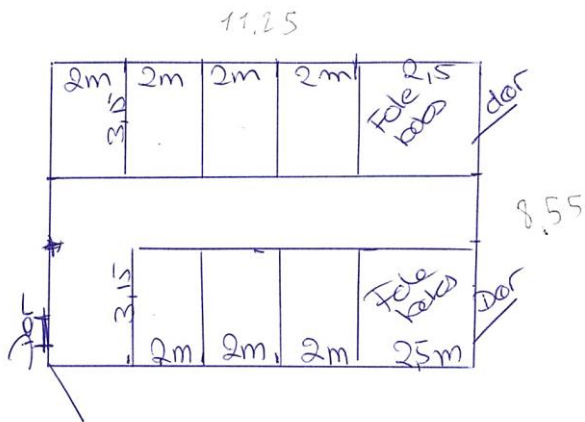
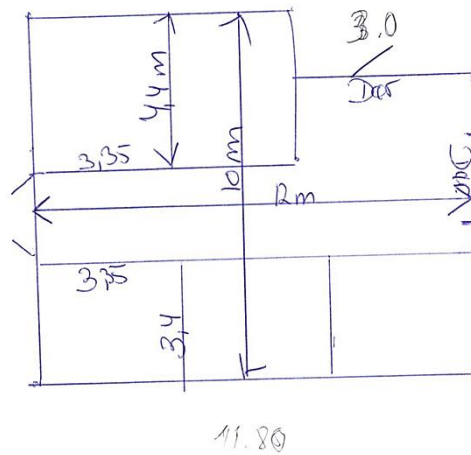
Det er kommunens vurdering, at belysningen fra ejendommens husdyrbrug som beskrevet i ansøgningsmaterialet, ikke vil kunne være til væsentlig gene for naboerne.

Der er sat vilkår i forbindelse med lyskilder på ridebane hhv. roundpen, samt på ejendommens øvrige arealer.

Bilag 1: Situationsplan med produktionsarealer

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Hestestald 1	93	Naturlig ventilation	3 m	(#699249) Heste. Dybstrøelse	0	61
Hestestald 3	122	Naturlig ventilation	3 m	(#699250) Heste. Dybstrøelse	0	65
Hestestald 6	244	Naturlig ventilation	3 m	(#699315) Heste. Dybstrøelse	0	135
Løsdrift V	48	Naturlig ventilation	3 m	(#699316) Heste. Dybstrøelse	0	48
Løsdrift Ø	48	Naturlig ventilation	3 m	(#699348) Heste. Dybstrøelse	0	48
høns 2	43	Naturlig ventilation	3 m	(#745131) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	35
Høns og ænder	38	Naturlig ventilation	3 m	(#755599) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, gulvdrift uden kummer	0	38
Sum						430

Hestestald 1:9 bokse, 61 m² produktionsareal**Hestestald 3:**5 bokse, 65 m² produktionsareal**Hestestald 6:**12 bokse, heraf 3 nye mod syd, 135 m² produktionsareal.

Der skal opføres en tæt og uigennemtrængelig væg mellem staldafsnit/produktionsareal og opbevaring/maskinhus.

Bilag 2: Beplantning ved Hulebækvej jf. vilkår

Strækningen, hvor beplantningen skal forblive og vedligeholdes, er markeret med rød streg på luftfotoet herunder.

Bilag 3: Habitatområdets udpegningsgrundlag

Natura 2000-plan 2022-2027⁷

Store Åmose, Skarre Sø og Bregninge Å

Natura 2000-område nr. 156, Habitatområde H137 og fuglebeskyttelsesområde F117

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 137		
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Nedbrudt højmosse (7120)	Hængesæk (7140)
	Avneknippemose* (7210)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Bøg på kalk (9150)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Pigsmørling (1149)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Naturtyperne kildevæld (7220), bøg på mor (9110) og bøg på kalk (9150) er ikke tilstede i habitatområde H137. De nævnte naturtyper gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 117		
Fugle:	Havørn (Y)	Engsnarre (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for træfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

⁷ <https://mst.dk/media/xr3bxlm0/n156-natura-2000-plan-2022-27-store-aamose-skarresoe-og-bregninge-aa.pdf>